

6. Radford A. An Introduction to English Sentence Structure / Andrew Radford. – New York: Cambridge University Press, 2009. – 445 p.

Т. І. Ревчук
м. Житомир

ДИСКУРСИВНІ ОСОБЛИВОСТІ ВИРАЖЕННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ ПІДТРИМКИ У СУЧАСНІЙ АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ

Антропологічний вектор сучасних лінгвістичних досліджень зумовлює зростаючий інтерес наукових розвідок до вивчення особливостей вербальної взаємодії учасників комунікативного процесу у соціальній сфері. У площині такої парадигми мовлення постає не лише як “реалізація мови у діяльності”, але й як явище, яке коррелює з організаційною та регулятивною функціями потреб життєдіяльності мовця [1 : 360]. У зв’язку з цим актуальним є розгляд дискурсивних особливостей вираження комунікативної підтримки та розкриття специфіки її реалізації у взаємодії учасників комунікативного процесу.

Іntenція підтримки в мовленні зумовлена її соціолінгвістичним, психолінгвістичним та лінгвокультурологічним значенням. Зважаючи на це, визначення дискурсивного простору вираження підтримки опирається на сфери її функціонування.

У межах сучасних інтерпретацій дискурсу можливо визначити його характеристики: зв’язність, когерентність, когезія, змістовна цілісність, історичність. Основні компоненти дискурсу можна розподілити на лінгвальний та позалінгвальні: когнітивний, соціальний (статус та рольові установки), культурний, психологічний, прагматичний [2 : 161].

Незважаючи на велику кількість визначень дискурсу та підходів до його аналізу, переважну більшість з них можна умовно розділити на 2 типи: 1) ті, що ототожнюють поняття дискурсу й тексту і зосереджуються безпосередньо на дослідженні вербальних факторів та 2) ті, що враховують позалінгвальні компоненти: комунікативну ситуацію, культурний, соціальний та психологічний чинники.

В. І. Карасик визначає два основних типи дискурсу: інституційний та побутовий [3]. Трансформуючи дослідження лінгвістичних особливостей вираження підтримки у площину такої типологізації дискурсу, визначаємо дискурсивний простір аналізованого явища у межах психотерапевтичного як інституційного типу та кінодискурсу (елементи неформального побутового спілкування учасників комунікативного процесу).

Вираження комунікативної підтримки охоплюють широкий спектр форм впливу та корегування поведінки або психічного стану одного з комунікантів, серед яких утішання, похвала, погодження, порада, схвалення, співчуття, тощо. З огляду на це, підтримка є комунікативно-семантичною категорією, узагальнене інтенціональне значення якої інтегрується з низки одиничних значень, кожне з яких має свої прагматичні умови для реалізації та власні засоби вираження.

Модель комунікативної підтримки має два структурних компоненти:

- 1) спонукання адресанта до зміни емотивного стану адресата;
- 2) аргументація такої зміни.

Важливим є розмежування підтримки за чоловічим та жіночим типом: чоловіча підтримка зосереджена на відволіканні від почуттів та спонукання до дії, є більш жорсткою та має діловий характер; в той час як жіноча підтримка відзначається м'якістю та емоційністю [4].

Таким чином, дискурсивний простір вираження комунікативної підтримки охоплює сфери побутового та інституційного дискурсів та опирається на мовленнєві акти з узагальненою інтенцією підтримки як форми впливу та корегування поведінки або психічного стану адресанта.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Селіванова О.О. Лінгвістична енциклопедія / О. О. Селіванова. – П. : Довкілля-К, 2011. – 844 с.
2. Крючкова П. Г. Авторитарний дискурс у різних моделях взаємовідносин (на матеріалі сучасної англійської мови) // Мовні і концептуальні картини світу : Зб. наукових праць – К. : Логос, 1999. – С. 161-167.
3. Карасик В. И. О типах дискурса. Текст. / В. И. Карасик // Языковая личность : институциональный и персональный дискурс [Текст]: сб. науч. тр. ВГПУ. Волгоград : Перемена, 2000. – С. 5-20.
4. Психологос. Энциклопедия практической психологии. – Режим доступа : <http://www.psychologos.ru/articles/view/podderzhka> – Заголовок з екрану.

REFERENCES (TRANSLATED & TRANSLITERATED)

1. Selivanova O. O. Lingvistychna entsyklopedia [Linguistic Encyclopedia] / O. O. Selivanova. – P. : Dovkill'a-K, 2011. – 844 s.
2. Kryuchkova P. G. Avtorytarnyj dyskurs u riznyh modeljah vzaemovidnosyn (na materiali suchasnoi anglijs'koi movy) [Authoritarian Discourse in Different Modes of Interaction (on the

- Basis of Modern English)] // Movni i kontseptual'ni kartyny svitu : Zb. naukovyh prats' – K. : Logos, 1999. – S. 161-167.
3. Karasik V. I. O tipah diskursa. Tekst. [About the Types of Discourse. Text] / V. I. Karasik // Jazykovaja lichnost' : institutsyonalny i personal'nyj diskurs [Tekst] : zb. nauch. tr. VHPU. Volgograd : Peremena, 2000. – S. 5-20.
 5. Psychologos. Entsyklopedia prakticheskoi psikhologii. [Psychologos. The Encyclopedia of Practical Psychology] – Rezhym dostupu : <http://www.psychologos.ru/articles/view/podderzhka> – Zagolovok z ekranu.